

SKÖTSEL OCH STÄDNING

Bostadens material och ytskikt är i regel tåliga och lätta att hålla rena. De flesta materialleverantörer har omfattande dokumentation om materialens egenskaper i olika avseenden, till exempel underhåll eller rengöring.

Saknar du skötselöfreskrifter bör du kontakta materialleverantören för att få vägledning.

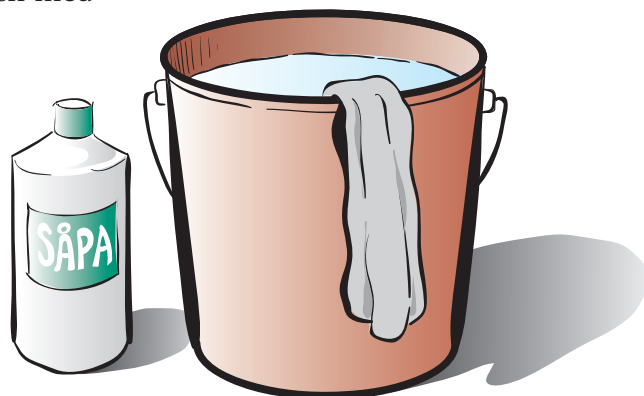
Här följer några enkla råd:

GOLV

Parkettgolv och lackerade trägolv. Dammsug och använd en torr trasa. Vid behov kan du även fukttorka med en väl urvriden skurduk eller mopp. Använd ljummet vatten. Vid behov kan du tillsätta ett mildt diskmedel. Torka sedan golvet direkt.

LINOLEUMMATTOR

Linoleummattor kan skadas av hett vatten och starka alkaliska rengöringsmedel. Tvätta med ljummet vatten och vid behov, ett mildt rengöringsmedel. Använd inte så mycket vatten. Linoleummattor är vanligtvis vaxade och behöver därför inte behandlas de första åren. När golvet sedan blir slitet bör det behandlas med lite polish med jämna mellanrum.

OLJADE ELLER SÅPADE TRÄGOLV

Använd fuktig eller våt trasa. Såpade trägolv rengörs med våt trasa eller skurborste.

STEN- OCH KLINKER

Ofta räcker det att borsta rent smutsiga ytor. Vi behov kan du även torka rent med en fuktig eller våt trasa.

VÄGGAR

Papperstapeter

Obehandlade papperstapeter är som regel ömtåligare än plastbehandlade papperstapeter, vilka kan torkas försiktigt med en torr eller fuktig trasa. Var sparsam med vatten och torka inte för hårt. Svåra fläckar kan avlägsnas med en klick koncentrerat diskmedel. Vinyltapeter tvätas med fuktig eller våt trasa. Övriga tapettyper bör endast dammtorkas.

MÅLAD VÄV

Smuts avlägsnas enklast genom att gnugga med en fuktig trasa.

MÅLADE VÄGGAR

Rengör med en fuktig trasa, ljummet vatten och vid behov ett mildt rengöringsmedel.

KAKEL

Gnugga bort smuts med en våt trasa eller borste. Svårare fläckar kan avlägsnas med hjälp av rengöringsmedel eller vatten och diskmedel.

PUTS OCH TEGEL

Rengör endast genom att borsta med en torr borste.

PLASTDETALJER

Alla plastdetaljer kan rengöras med ljummet vatten och ett mildt rengöringsmedel.

TAK

Tak är av praktiska orsaker ofta svåra att rengöra. Även om de flesta träytor och målade ytor går att rengöra med en fuktig trasa ska man helst använda en torr trasa till limfärgsytor. Risken finns att det matta taket får en annan glans där det torkas med en fuktig trasa.

Tak med yta av betong eller puts samt träullsplattor rengörs med en torr borste.

Stora fläckar "rengörs" bäst genom att taket målas om.

KÖKET

Spis och ugn

Torka alltid av spisen efter användning. Behöver spisen grundligare rengöring bör den tvättas med varmt vatten och ett mildt disk- eller rengöringsmedel. Det är lättare att avlägsna fett och fläckar när spishällen är varm. Vid storstädning bör du dra fram spisen och rengöra golv, vägg och skåpsidor bakom spisen samt spisens sidor.

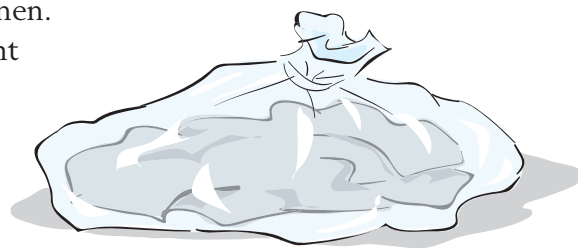
Torka även ugn och insidan av ugnsluckan efter användning. Om matrester eller fett bränt fast rengör du bäst med såpa. Ett bra knep är att stryka ut såpan i ugnen och på ugnsluckan. Stäng luckan och sätt ugnen på 125°. När såpan börjar bubbla stänger du av värmen och låter ugnen svalna. Sedan kan du tvätta ur ordentligt med en trasa och vatten. Avsluta med att torka torrt.

KÖKSFLÄKTEN

Köksfläkten och spiskåpan bör rengöras med jämna mellanrum för att fungera bra. Lossa fettfiltret och spola det rent under varmt vatten, eller diska det i diskmaskinen. Övriga delar av fläkten och kåpan tvättas med varmt vatten och diskmedel.

ARBETSBÄNKAR

Arbetsbänkarna är i regel tåliga och lättskötta. Materialen är vanligtvis plastlaminat eller trä som kan rengöras med vatten och diskmedel. En oljad bänkskiva kan efter ett tag behöva behandlas med kokt eller rå linolja för att inte torka ut. Den blir också mindre känslig för fläckar. Tänk på att linolja kan självantända! Lägg därför trasan i blöt efter användandet.

TÄNK PÅ ATT LINOLJA KAN SJÄLVANTÄNDA! LÄGG DÄRFÖR TRASAN I BLÖT EFTER ANVÄNDANDET.

Plastlaminat tål över +100°C. Trots det bör du undvika att ställa varma kastruller direkt på laminatet då det kan missfärgas. Skär inte bröd eller liknande direkt på laminatskivan. Laminatet blir då repig och ful.

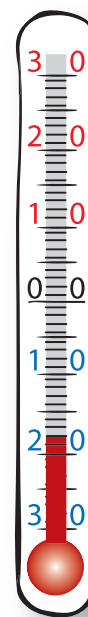
DISKBÄNKEN

Med vatten, diskmedel, diskborste eller trasa rengör du diskbänken. Kalkavlagringar kan du avlägsna med ättikssprit.

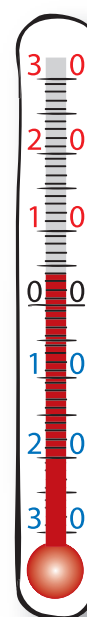
KYL OCH FRYS

Kontrollera temperaturen, frosta av och rengör kyl och frys regelbundet så får du bästa funktion och lägsta energikostnad. I vissa fall sker avfrostning automatiskt. Vid manuell avfrostning ställer du temperaturen på 0°C och tar ur varorna. Avfrostningen går snabbare om du ställer in ett kärl med hett, ej kokande, vatten i frysen.

Rengör skåpen med ljummet vatten och ett mildt diskmedel. Torka skåpet ordentligt torrt så att fukt inte orsakar frostbildning. Ska du inte använda kyl och frys under en längre tid och därför vill ha dem avstängda är det mycket viktigt att rengöra dem ordentligt. Allra minsta smuts eller kvarglömd matrest kan ge dålig lukt som kan vara svår att få bort. Ställ gärna dörrarna på glänt så det kan cirkulera luft.

FRYS

KYL

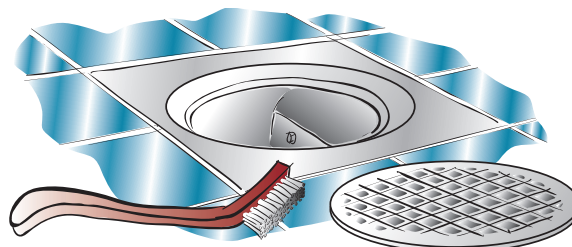
BADRUM OCH WC

Badrumsporslin rengör du bäst med en diskborste och mildt rengöringsmedel. Toaletten rengör du med en toalettborste och exempelvis såpa. Observera att porslinet i handfat och toalett inte tål för höga temperaturer.

Badkar och tvättställ kan du rengöra med vatten och vanlig såpa. Avsluta med att skölja med ljummet vatten. Använder du starkare rengöringsmedel kan du skada emaljen på badkaret. Ta för vana att även rengöra under badkaret med jämna mellanrum.

Undvik att spola ned föremål som kan orsaka stopp i toaletten, tvättstället och avloppet. Ska du vara borta en längre tid är det bra om någon granne eller anhörig kan spola vatten i handfat, golvbrunnar, wc-stol och diskho, för att slippa dålig lukt i bostaden.

Rengör regelbundet badrummets frånluftventil så att ventilationen kan ge sitt bästa. Lossa ventilen och rengör med en trasa och vatten. OBS! Ändra inte ventilens grundinställning.

RENGÖR GOLVBRUNNEN REGELBUNDET

GOLVBRUNN

Spola ren golvbrunnen regelbundet och rengör ordentligt någon gång vid storstädning. Dålig lukt från golvbrunnen kan eventuellt avhjälpas med en extra kraftig spolning efter duschandet. Hjälper inte det bör du lossa golvbrunnssilen och hälla hett vatten i brunnen och rengöra med en borste och exempelvis såpa. Rengör även silen.

NÄR DU TVÄTTAR I BADRUMMET

Om du använder badrummet som tvättstuga bör du använda ett mildt tvättmedel med pH-värde mellan 4 och 10,5. Låt inte tvätten ligga i blöt för länge då det kan skada badkarets emalj. Rengör och skölj badkaret ordentligt efter tvättningen.